

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre.....	24	kor. (12 ft.)
Félévre.....	12	, (6)
Negyedévre.....	6	, (3)
Egy óra.....	2	, (1)
Egyes szám.....	8	fillér (4 kr.)
Vidékre.....	10	, (5)

Megjelenik mindennap
korán reggel.

Ünnep és vasárnap után is.

Kolozsvár, 1904.

UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. PAPP JÓZSEF.

SZERKESZTŐSÉG

KIADÓHIVATAL

Eggetem-utca 7., (Lyceum-nyomda.)

HIRDETÉSEK DIJA:

Négyszög centiméterenként 8 fillér.

Iparosok és kereskedők kedvezményben részesülnek

Nyilttér soronként 40 fillér.

Péntek, március 18.

Március tizenhatodikán.

Kolozsvár, március 17.

(.) A magyar nemzet legszebb ünnepe, a szabadságfakasztó március tizenötödike ünnepe, rendszert lezajlása után támad a legtöbb méltatója és a legtöbb rajongója.

Értjük, nagyon jól értjük ezt. Hiszen mennyivel, de mennyivel könnyebb valamely nagy tettet, vagy nagy napot, a melyért nem lelkesedünk, a melyet nem szeretünk: elmúlt után égis dicsérni és agyonmagasztalni.

Értjük azt nagyon jól, hogy azok, a kik március tizenötödikének megünneplésétől olyan nagy csúndban távolmaradnak, a legnagyobb emfázissal emlékeznek meg arról megtörtént után. Hiszen kő esik le szívről mindannyiszor, mikor a nemzetnek ezen nagy napja az idők végtelenségébe merül alá és ők egy hosszú esztendeig aztán megint lehetnek jó magyarok és igaz hazafiak.

Hogy ebben az eljárásban mennyi hipokrizis van, azt az ország sokkal jobban látja, mint ők, a nemzeti ünnepektől állandóan távolálók, az azok elől következetesen elbujók, a kik nem restellik a veszedelem elmúlt után buvóhelyükről kimászni és a legnagyobb hanggal hirdetni annak fonságát és magasztosságát.

Március tizenötödike az egész magyar nemzetnek ünnepe! — kiáltják március tizenhatodikán az álszentek. Nem jó, hogy az „utca“, a hazafias, lármás utca elrontja az ünnep magasztosságát — hirdetik az otthon ülő hipokriták. Nem engedjük, hogy március tizenötödikét egyes pártok maguknak sajátítsák ki — sopánkodnak azok, a kik tizenegyedikén azt a lyukat keresték, ahova bebujhatnának, hogy fájós szemeiket ne sértse a ragyogó márciusi nap fénye.

Hát igen: március tizenötödike az egész magyar nemzet ünnepe. Még azoké is, a kik elfeledik, még azoké is, akik lenéznek, még azoké is, a kik letagadják jelentőségét, sőt még azoké is, a kik csak elmúlt után merik nagyságát hirdetni. Hogy miért ünnepe az egész

magyar nemzetnek? Az egész magyar nemzet érzi és tudja ezen a szép napon, hogy miért. Csak azok a nagy hazafiak tartják szükségesnek utószülött lelkesedésükkel bearányozni a másnapot. És bizonyos, hogy az „utca“ hangosan, zajosan ünnepli a magyar szabadság teremtő napját, a mely neki is adott jogot és szabadságot. Mert az „utca“-ban, helyesebben a népben van annyi őszinteség és van annyi bátorság, hogy kifejezést adjon örömeinek és lelkesedésének, az „utca“ nem oly finom érzékű és tapintatos, hogy érzelmeit olyan gondosan eltudja leplezni, nehogy esetleg valakik valahol észrevegyék.

Annál a vádnál azonban, hogy március tizenötödikét „egy bizonyos politikai párt“ akarja elcsajátítani az egész magyar nemzetől, meg kell állnunk, mert ez a vád tetézi a hipokrizist. Értjük jól a vádat: az a függetlenségi pártot illeti azzal, hogy a magyar nemzet egészét megfosztja az ünnepléstől. Nem botor beszéd ez? Mikor igenis, való sággal részt is vesz az egész magyar nemzet ezen az ünnepen, azoknak a hivatalos köröknek és a hivatalos hatalom azon függőinek a kivételével, akik nem tudnak, nem mernek és nem akarnak résztvenni március tizenötödikén, akik azt detronizálni akarták és helyettesíteni akarták a nemzeti ünnepet egy kötelességszerű és később mégis megtagadott formai uralkodói funkció ünnepével. Igenis március tizenötödike a magyar nemzet ünnepe, a melyen a magisztrátus mindig távol marad szatelleseivel együtt; április tizenegyediké pedig a magisztrátus ünnepe, amelytől távol áll, amelyről tudomást se vesz a magyar nemzet. A nemzet ünnepeit megüli az egész országban minden falu; a loyális, hivatalos ünnepnapot néhány hivatalnok a templomokban. Az a degradált március tizenötödike a magyar nemzet és nem „egy bizonyos politikai párt“ zajosan, lelkesedéssel megtartott ünnepe, az az alácsempészett április tizenegyediké szürke, banális hétköznapi.

Hát az igaz: a függetlenségi és 48-as párt március 15-öt ünnepli és nem április 11-et. De ki állítja azt józan fele, hogy ez a

párt ki akarja zárni valamely pártot, vagy a nemzet valamely rétegét ebből az ünneplésből?

Ki állíthatná más, mint az a párt és a nemzetnek azon csekély töredéke, amely soha részt nem kért magának ebből az ünnepből, amely nem ösmerte el országos ünnepnek s amely mindig csak post festum rajong érte állalkesedő frázisokkal.

És ha az a párt, a nemzetnek azon kicsiny, az ünneptől valóban mindig visszahúzódó kicsiny része azt a merész mondást meri sajtó-organumaiban megkockáztatni, hogy „végtelen, csekély volna a negyvennyolcas idők jelentősége, ha azt a mai negyvennyolcas pártok programja magában foglalná“, akkor igenis rá kell mutatnunk arra, hogy csakis a függetlenségi és 48-as párt programja foglalja magában 1848 eszmevivmányait, hogy igenis ez a párt az, a mely dolgozik, agitál és küzd azon eszmék és ideálok megvalósításáért, amelyeket 1848. március tizenötödike hirdetett a leg-tökéletesebb formában.

És tovább megyünk és azt állítjuk, hogy éppen a szabad elvűpárt ellen kell ennek a pártnak dolgoznia és küzdenie, a mely minden, egész létezésével utját állja annak, hogy a március tizenötödiki eszmék testet öltsenek. Mi nincs meg a függetlenségi párt programjában a március tizenötödiki követelések? Ez a program magyar hadsereget, magyar bankot, magyar külképviseletet, önálló vámtérületet, igazi sajtószabadságot, teljes szólás-szabadságot, vallásgyenlőséget követel, tehát semmivel sem kevesebb, semmi egyebet, mint a mai 1848-ban a szabadság nagyjai kívántak. És mit tartalmaz a szabad elvűpárt programja? Németnyelvű közös hadsereget, osztrák-magyar bankot, osztrák külképviseletet, közös vámtérületet, a sajtószabadság megcsontítását, a szólásszabadság elnyomását. És ennek a pártnak a sajtója meri azt állítani, hogy „az 1848. évi eszményekért éppen a magukat 48-asnak nevező pártok tesznek a legkevesebbet“ és hogy „a szabad elvűpárt mindenkiben e nagy időknek békés fejlődésben követett útján halad“? És ez a párt mer némely sajtóorgánuma után a

március tizenötödiki nagy ünnep jelentőségéről locsogni? Ugyan tartások vissza a nevetést emberek.

Tartsátok vissza a nevetést, mert akik március tizenhatodikán olyan sokat és nevetésgesen harsognak és fecsegnek 1848-ról, azok annál többet dolgoznak az 1848-iki nagy vívmányok tönkretetésén és az 1848-i nagy eszmék megvalósulása ellen. És ez szomorú, nagyon szomorú dolog. Oly szomorú, hogy azt a kacagást, melyet némely kormány-párti lap naivsága kiválthatna, bosszankodásra és fölháborodásra változtatja át.

ORSZÁGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Express tudósítás. —

Budapest, márc. 17.

Az érdeklődés a parlament eseményei iránt a fagypontra alászállott. Most már a kutyá is vakant a Dunaparti cifa parlament felé. Az emberek idegei úgy megszokták a folytonos izgalmat, hogy a békébe sehogysom tudnak beletörődni. S hosszú ideig el is tart, amíg egészen természetesen fogják találni, hogy egy egész hosszú délelőttön keresztül el lehessen exisztálni — névszerinti szavazás nélkül...

Ha nincs izgalom, leessik nagy lelkesedéssel. A folyosón ma is Nyíry bécsi utjáról folyik a szó. A kormánypart, ugyiltszik, mégis kapott mára virradóra megnyugtató felvilágosítást arról, minek ment a honvédelmi miniszter Bécsbe? Hogy azonban csakugyan nincsen-e baj az alapítványi javassal, srre még Ballagi Géza sem merne hitet tenni.

Ellenzéki körökben felháborodással szólnak Tisza tegnapi nyilatkozatáról, amit a gazdasági bizottságban tett, amelyben éppen nem tiltakozott az ellen a lehetőség ellen, hogy Ausztriával a 14. §. segítségével csinálják meg a kiegyezést.

— Itt van az igazi, nagy obstrukció magval — hangoztatta az Ugron-párt diadalmasan a folyosón.

A kiegyezési kérdések elreláthatólag csakugyan nagy és elkecseregett parlamenti csatának lesznek az okozói. Hiszen annyi fontoságok legalább is van, mint az — ujcncjavaslatoknak.

A mai ülésen Lengyel Zoltán az első szónok, aki mindjárt a szavai elején ki-jelentette, hogy nem igaz, hogy átesa-

pott a Bánffy-párthoz. — Erre volt kíváncsi a Ház.

Az ülést különben fél tizenegy óra után nyitotta meg Feilitzsch Arthur al-elnök. Különös jelentése nem volt s így minden zökkenés nélkül áttérhettek a napirendre.

Az indemnitás.

Lengyel Zoltán: Ama program alapján áll s azt tartja helyesnek, a melynek alapján megválasztatták. Most ugyan nincsen a függetlenségi párt kötelekében, azonban más párt kötelekébe éppen nem szándékozik lépni. A függetlenségi párt taktikájával és politikai magatartásával nincs megelégedve, mert hiányzik abból a kellő agitálás. Mindent el kellene követni, hogy Ausztriával való viszonyunk egészen a personal unióig meglazuljon. Ennek a törekvésnek a hiányát találja függetlenségi párt mostani vezetőségével, de kifogása nem a program, hanem a taktika ellen irányul. Hogy a delegációkba való bemenetel helyesnek tartja, az nem elvi különbség.

Beszél a diplomáciai képviseletről. Ennek sem lehet az unió két állama szerint megoszolnia. Svéd-Norvégországra a legideálisabb perzonál-unióban élő állam, de ott is közsök a követek. Ennek megváltoztatását addig, míg unióban élünk, nem követelhetjük. Ez nem is tartozik a 48-as alapra. Önállóságunk különben is legtöbb törvényünk megváltoztatása nélkül eszközölhető. S mert a függetlenségi párt minden erejével nem dolgozik azon, hogy önállóságunkat teljesen s gyorsan elérje, ezért lépett ki a párt kötelekéből.

A magyar öntudat.

Beszél azután a magyar öntudat hiányáról. Zárórában március 15-én a magyarok zárt társaságban ünnepelték a szabadság születés napját. A horvát diákok ezt megtudták, behatoltak a magyarok közé, szétkergettek, alaposan meg is verték őket. A horvát rendőrség pedig a magyarok védelmére az ujját sem mozdította. Ez a horvát nemzeti öntudat jelensége. Itt nálunk tehetnének — a mit tesznek is — az osztrákok akármint, a magyar békéltetés vállal mindent.

Benedek János: Ez nem a hazafiság, ez a művelt mérséklet kérdése.

Lengyel Zoltán: Már pedig mérséklettel sohasem vitat szabadságharcot. (Derűtlenség.) Szól az államvasutakról, a hol még mindig élnek és basáskodnak a Bach-huszárok. Szerinte egy tisztviselőt, mert magyarul referált, kikérgettek az állásából vidékre s évek óta mellőzik előléptetését.

Benedek János: De ezt nem hiszemám!

Kubik Béla: Pedig erre sok a példa. Gabányi Miklós: Tele vagyunk osztrák talpnyalókkal.

Elnök: Gabányi képviselő ur válogassa meg a kifejezéseit.

Gabányi Miklós: Hát mi a fenét mondjak?

Elnök: Ne tessék előkelkel feleselni!

Gabányi: De hiszen maga csak al-elnök. (Derűtlenség.)

TÁRCA.

Elkészt levelek.*

Írta: Komor Gyula.

A nagy ismeretlenről be sokat beszéltek a múlt század elején, be nagyon dicsőítették a Waverley, az Ivanhoe, a Lammermoori arat, a Kenilworth és megannyi kivaló regény szerzőjét. És nem lett nagyobb a dicsőség sir Scott Walternek akkor sem, a mikor előkelő pozíciót foglalt el a társaságban; nem csökkent a hírneve, a mikor vagyonilag tönkrement, a nagy ismeretlen, a ki névtelenül megjelent regényeivel szerzett nevet, dicsőségessé maradt mind e mai napig, halhatatlanná tette magát világszerte, a hol még van fogékonyaság a szép, nemes, a lovagias írást. A romantika nagy előharcosának imékét pedig alig idézhette fel jobban valami, mint az a kötet, a mely most előtűnt fekszik.

Magyar címe: Elkészt levelek.

És ki a szerző?

A levelek írója — még a keresztnevét sem tudjuk, csak annyit olvasunk ki sorai-ból, hogy asszony — Kinában megismerkedik egy fiatal tudóssal és mély vonzalom keletkezik közöttük. Nem szólnak róla. Az asszony nem szabad. Berlinben — győgyintézetben — él a férje. A szegény menyecske a fivére társaságában járja be a világot. — Bátyja kereskedő, 6 magva festésszertet üz. A jó barát ösztönzésére visszatérnek Európába és innen intézi az asszony a maga leveleit Kinába a tudóshoz, a ki sárkánybiroalmának belsejében jár kutató útján. A leveleket mind Shanghaiba küldi, majd ott leli őket a tudós. Ah, hiszen időközben az a boldog-talan elmebeteg férj megvált az élettől, az asszony felé régen nélkülözött boldogság

* Elkészt levelek. A hatvanötödik eredeti kiadásból fordította Miklós Jenő, Budapest, 1904. Szilágyi Béla kiadása.

int. És a miről eddig nem mert szólni, az a benső érzélem ki-kicsillámlik a leveleiből.

De jönnek a nyugtalanító hírek Kinából. Hofer hittérítő megjelenik New-Yorkban a menyecske házában és elmondja, hogy a boxerek mozgódnak. És az erről szóló levelekben bámulatos plasztikával domborodnak ki előttünk a nemrég lejárásodott események zaja, azok a vézetes zavargások, a melyek színhelye különösen Peking és ott az angol követtség épülete volt, a melyben a dicső védelmi harcot folytatták az ott ostromolt európaiak. Magyar vér is folyt ebben a küzdelemben, magyar szív is megdobban annak a hatalmas küzdelemnek az emlékére. Megtudja most már az asszony, hogy a tudós azért sürgette, hogy térjenek vissza Európába, mert jól sejtette a bekövetkező veszedelmeket. Az asszony mind idegesebb és türelmetlenebb hangon írja leveleit. Egymást érik az ellenmondó hírek, de a Shanghaiba küldött lelemekre nem jön válasz. Mi történt?

— Ha csak egy betűt hallanék ön-ről!... Oh, ez a folytonos kétkedés, ez a vágyódás, ez a tudnivágyás és mégis ez a rettegés a tudástól!

Kitűnik, hogy a tudós ott van az ostromoltak közt... Ma azt hirdetik az újságok, hogy a felszabadító csapatok utban vannak, másnap azt jelenik, hogy a segítő csapatokat visszaszorították és végre hitelesen sürgönyzik, hogy az ostromnak vége, a nagykövetség felszabadult. Ah, hogy úgy itt a szív, mely a sok győrtől annyit szenvedett.

Az asszony, a ki a nagy veszedelem érzete közben kitarta már szívét szerelmének, most már nem bír örömeivel.

— Végre, végre! — írja. Tehát valóban igaz? A követek első táviratait hozzák a lapok. Megmentve, igazán megmentve ismétlem újból és újból. A mióta az első hírek megjelentek, azt sem tudom mit teszek, mit beszélek, nem tudom, nevetek-e vagy sírok! Hiszen az lehetetlen, hogy ilyen nagy boldogság! betöltsen az én egész lé-

nyemet, ön pedig mit se tudjon róla. Bizonytal tudjal Hiszen oly tisztán érzem, hogy itt van egész a közelemben, ha ezek a szegény, kisírt szemeim nem is láthatják önt.

Telve reménységgel írja tovább:

— Nemokára viszontlátjuk egymást! Eljön az a szép este, a melyen együtt fogunk ülni az aranyfóvényes parton, élénkzűn melesse a tengeren, a mely a viharos napokon átküzdötte magát most a nyugalomig és a viszontlátás oly boldogsága lesz bennünk, hogy soha semmiféle nyelv még nem talál ki reá illő kifejezést, hogy majd alig merünk lélegzeni, hogy a másodpercet örökkévalóságokká változtatnók. Igen, így, egészen így lesz.

Aztán jön a tragikus fordulat, a melylyel végtelen poézissal békíti ki az asszony fivérének utószava.

Melabus vége a könyvnek, a mely igazi gyönyörűséget okoz a maga szívlellyel, keresetlen, kedves humorával, bensőségével.

Azt hisszük szívesen veszük olvasóink, ha a kötet elejéből is közlünk kis mutatót, egy levelet abból az időből, a mikor a regény hősnője Kinából hazatérve New Yorkba érkezik:

Newyork, 1899 október hava.

Kedves barátom! Négy napi utazás után végre ide érkeztem fáradtan és porosan és azonnal elhajtottam a Waldorf Astoriába. Megvártam a hotel nagy csarnokában, a míg a bátyám szobáink felől tudakozódott az igazatokról, a kik úgy voltak rácsaikkal mögött elzárva, mint a koronagyémántok, vagy a gonosztevők. A míg ottan vártam, lassankint kavarodás képződött körülöttem, a melyet annál kevésbé érthettem, mert sem elég szépnek, sem elég ijesztőnek nem tarthattam magam ahhoz, hogy embertársaim között ilyen nagy érdeklődést keltsek. De a talány csakhamar megoldódott. Az általános felütésnek nem én, hanem a mi kínai szolgánk, Ta-kan-li volt a középpontja. A mint ott közönyös

egykedvűséggel állott, mindkét kezében egy-egy, utilaskával és jószágok kerek arcán a teljes közöny-kifejezésével, a mint apró, mandula szemű egy összehúzza, mintha érdemes se lenne ezt az egészen új világot ilyen megtekinteni, urak és hölgyek állottak körül, ide hittak másokat is, hogy azok is megbámulják őt és mindenféle megjegyzést megkockáztattak rája. A keleti ember, a ki előtt pedig mindennek unak és teljesen idegennek kellett lennie, a maga születt és szerzett nyugalmával meszt tultt a nyugatin. Sem csodálkozást, sem kíváncsiságot nem mutatott és csak annyit szolt:

— Ha már eléggé megbámultak, bizonynyal abbahagyják.

Ta feltűnésteltő jelenlétének közvetlen következménye az lett, hogy rögtön a legkülönbözőbb újságok riporterei jelentették be magukat nálunk. Mindannyian roppant kíváncsiak voltak Kinára, de különösen az öreg császárnéra, a ki körül az államesiny után valószínűleg legendák keletkeztek.

Hogy hiszünk-e Kina további fennállásában? Hogy felszaltatják-e Kinát?

Hogy Li-Hung-Csang tényleg orosz zsoldban van-e? Hogy a császárné melyik nagyhatalom felé hajlik?

Iparkodunk minden ilyen fogas kérdés alól kivonni magunkat, a menyinyben folyton ismételtgettük, hogy hiszen nem diplomaták, hanem csak egyszerű magán-emberek vagyunk, hanem bizony igen nehéz volt ezek elől a hivatásos kérdezősködők elől menekülnünk.

Végre is Ta utján minden újabb jelentkezőnek kiüzentük, hogy igen fáradtak vagyunk és senki se fogadhatunk. Akkor az ajtónkon át hallottuk, mint szorongatták kereszkérdéseikkel Ta-t. Első sorban is azt akarták tudni, hogy tetszik neki New-York, a mi mindig az amerikaiak első kérdése. Ta megint a legnagyobb nyugalmat és méltóságúteljes tartózkodást tanusította, a menyinyben kifejtette, hogy ő éppen éjjel érkezett meg és még semmit se láthatott, de úgy tetszik neki, hogy az amerikaiak

még kevés embert láthattak idegen országokból.

Ma reggel egészen korán keltem fel, kiültem az ablakba és láttam a várost felébredni. Mi a nyolcadik emeleten lakunk, lent az utcákon az emberek hangyáknak látszanak, pedig még a hotel fele magasságában sem vagyunk. A legfelső emelet felett terraszt építettek, egy ugynevezett függő kertet, a hol a forró nyári éjszakákon zenét lehet hallani, frissítő italokat lehet inni és a hűvös levegőt lehet beszívni. A város több ilyen legnagyobb épületén, a tizennyolc, husz és még több emeletes eget kaparó házakon mindenütt ilyen mulatóhelyeket rendeztek be, azokat gyönyörűen kivilágítják, éjjel úgy tűnnek fel, mint a sötét égen egy helyben mozdulatlanul függő ballonok. Ablakunkból messzi, tágas a kilátásunk az ötdik avenue és a harmadik-harmadik utra, egészen az East River vizéig, a melyen még rajta fekszik az éjjeli köd. Az Astor-házat, a mely közvetlen velünk szemben áll és a melyet én évekel ezelőtt annyira hatalmasnak és fényesnek láttam, ma már rég tulszárnyaltak a legújabb óriási építkezések. A kékes reggeli párából, mint egy új emberi faj művei emelkednek e házak elől, teli még meg sem sejtett lehetőségekkel, mint a jövődöbéliségek várai, gigászi módra, eget ostromolva és a maguk nemében szépen, mert oly tökéletesen celszerűek.

A legelső, a mihez ma hozzáfogtam, külső emberi voltom kicsinosítása volt, mert ah, a nyugati civilizáció napfényében látva, ez az én kínai ruhátlam nem ép egészen: up to date. Félek, hogy az én Tientai meszteremnek munkáit, a ki az egyetlen pekingi szabó volt és kezdve a frakktól egész az álaros ruháig, báli ruhák és gyermekkelengyeket, mindent készített az európaiaknak, ezentul, mint régi idők relquaiát kell majd megőrzemem.

A mint ma egy nagy szabóműhely szalonjába léptem, a hol lehetetlenül karcsú hölgyek az ő művésziesen fésült nyersarany hajjakkal felpróbálták a legutóbbi divat mes-

Ferdit Lengyel Zoltán.

Lengyel Zoltán: Mindez arra vall, hogy a nagy program mellett nincsen hit a függetlenségi eszmék diadalában magában a függetlenségi pártban sem.

Benedek János: Ez nem áll!

Lengyel Zoltán: Hiszen Polónyi Géza képviselőtársam nemrégiben arra a kérdésre, hogy van-e igazi függetlenségi képviselő a pártban, azt mondta:

— Van fiam, de nem sok! (Nagy derűtlenség.)

Kubik Béla: Ez tulzás. A mérséklet nem jelenti az elvek feladását!

Benedek János: Fekete-né Lengyel Zoltán! Ferdit!

Lengyel Zoltán: Példákat hoz fel arra, hogy sokat mulasztott a függetlenségi párt agitációjában.

Szólt azután egyéb kérdésekről is itt Tisza kormányzását támadja. Ott van a kiegyezés. Hiszen máris törvényeket hamisítanak meg ezért.

Hock János: Pedig közös vámtérülettel mégsem csinálnak többet kiegyezést. A nemzet nem engedi!

Lengyel Zoltán: Közjogi vitákból tisztelt Ház nem lesz nemzeti vívmány sohasem. Nem kell meghajolni az idegen befolyás előtt. Főlemelt fővel küzdenie kell minden pártnak együtt, egy erővel a nemzeti érdekek mellett. A szovinizmus példájánul hivatkozik a horvát esetekre, ahol megvárta a március 15-i ünnepségét a magyarországnak. Megtörténhetett tehát Magyarországon az, hogy egy városában a nemzetségek közé beékeltek kevés magyarországi helyiségekben nem ünnepelhetett legszebb ünnepét, mert megakadályozták az idegenek. A függetlenségi pártnak a mikor alkalma van, akkor kell küzdenie programja megvalósításáért. Bizonyítja, hogy nincs elég hit és akarat a függetlenségi pártban, abból, hogy Benedek János három nap előtt kijelentette előtte, hogy a függetlenségi politika meg nem valósítható. Mezőssy Béla is így nyilatkozott s maga Kossuth Ferenc is megírta ezt akárhányszor s megírja ma is és a párt akciójának ez a vezérhangja. Nincs út ember az egész pártban, aki hinne a függetlenségi politikában. Megkérdezte Polónyi is: „Géza bátyám, van-e függetlenségi ember a függetlenségi pártban?” Polónyi így felelt: „Van hát, de kevés!” A Kossuth-párt teljesen visszahúzódtott minden akciótól s a legutóbbi választáson egyetlen függetlenségi jelöltet sem támogatott a párt.

Benedek János: Mindez nem igaz!

Lengyel Zoltán: A függetlenségi párt igenis zsebrudogott kézzel nézte jelöltjeinek küzdelmét s egy szóval nem támogatta őket! Szólok öt percre szünetet kér.

Elnök: Az ülést öt percre felfüggesztem.

Szünet után.

Elnök: Az ülést újból megnyitom, kérem Lengyel képviselő urat, folytassa beszédjét.

Felkiáltások: A Ház nem tanácskozásképes!

Elnök: Magam számítottam meg a képviselőket, konstatálom a Ház tanácskozásképeségét.

Hock János: Amennyiben én kételkedem abban, hogy tanácskozásképes lenne, kérem a képviselők megszámolását.

Elnök: Ne tessék feleselni! (Zaj.)

Hock János: Én nem feleselgetek, de jogom van kérni a képviselők megszámolását!

Felkiáltások a baloldalon: Joga van! Igaza van! Tessék megszámolni!

Elnök: Fölkérem Endrey képviselő urat a képviselő urak megszámolására. — Megtörténvén, kijelenti, hogy ötvenhárom képviselő van jelen, ezerszer a Ház tanács-

teralkotásait és elsaltálgattak előttem a hosszú tökösorok között, önkéntelenül csendesen nevettem a fölött a szabóműhely fölött, a melyben még néhány hét előtt is voltam, jó Tientai műhelye fölött.

Ez csak néhány lépésre volt az angol követstől, mindjárt a folyón átívelő hid mellett. Az utca mocsara és lyukai közül a járda egy bizonyos karikaturájára menekülhetett az ember, a mely néhány egymásra hányt kőből állott. Ha valaki a nyitott ajtón betekintett a szabóműhelybe, egy alacsony szobáskát látott, melynek falait teliragasztották ócska dívatképekkel. Belső több kínai üldögélt és szorgosan varrogott férfi és női ruhadarabokon.

Az egyik szegletben mindig nagy rakás angol szövet hevert, a melyből az „elsőrendű” legelőkelőbb ruhákat varrták, a melyeket a Pekingben élő európai aranyifjúság tavaszi meg öszi lövőversenyeken szentelt fel.

De a hány ház, annyi szokás! Mennyire csodálkoznék Tientai, ha hallaná, hogy itt ez a sok tökös terem, a mely végig a szőke hurik fel és alá sétálgatnak, egy amerikai Tientainak az ülete.

A mint bemondtam a nevemet és lakásomat, az igazgató, az elárulónő és a felpótló leányok a barátságos csodálkozástól halkan sikongani kezdtek.

Hogyan, hát ön az a hölgy, a ki tegnap Pekingből ideérkezett?

Hiszen mind olvastuk a reggeli lapokat.

— Ön ugy-e a Waldorfban lakik és egy kínait is hozott magával.

Most már mindnyájan engem akarlak kiszolgálni és mindegyiknek volt egy kérdése Kína felől, kiváltképpen az öreg császárné érdekelte őket. A többi vevő nem is létezett. De az igazgató, madame Blanche, egy külön kis mellékszalonba vezetett, és a mig felpótlókat a kiválasztott ruhadarabokat, kérdések röpködnek össze-vissza hozzám és utasítások mentek azok-nyá- és aljvárrónókhöz.

kozászképes. Fölkéri Lengyel Zoltán beszédjének folytatására.

Lengyel Zoltán: Újabb hangsúlyozza a függetlenségi párt erőteljesebb akciójának szükségességét. Majd kifejti az okokat, melyek miatt bizalmatlansággal viseltetik a miniszterelnök személye iránt. Nem fogadja el a javaslatot. (Helyeslés balról.)

Kaas Ivor beszélt ezután a javaslat ellen, mely után az ülést berekesztették.

Március idusa a vidéken.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, március 17.

Még mindig érkeznek szerkesztőségünkhez jelentések, melyek a vidék meghatározó szabadságünnepeiről számolnak be olvasóinknak. Szívesen nyitunk tért e közléseknek, a mely szívesen és örömmel látjuk, hogy a vidék komoly és csüggedetlen lelkesedéssel ragaszkodik a mult fényes hagyományaihoz.

Ime az újabb tudósítások:

Nagy-Enyeden.

Nagy-Enyeden három jelentős ünnepet is ülték március 15-ikén a hazafias enyediéek.

A Bethlen-főiskolai ifjúság március tizenötödiki ünnepe a kollegium dísztermében alábbi programmal folyt le: 1. Kosuth-nóta. Énekelte a gimn. vegyes kar. 2. Alkalmi beszédet mondott Simonfi János. 3. »Hogy volt, hogy van, hogy lesz?« E. Kovács Gyula költeménye. Szavalt: Csongvai Ferenc. 4. »A vén cigány.« A szabadságharcból. Farkas Imre költeménye, zenéje Farkas Lajostól. Szavalt: Sallak Imre, zongorán kísérte: Lázár Málcsi. 5. »Talpra magyar.« Hubaytól. Énekelte a gimnaziumi vegyes kar.

A polgárság ünnepe délután 3 órakor volt, melyen Lázár István tanár mondott tartalmas emlékbeszédet.

Délután 4 órakor, az 1704. március 16-diki vésznap kétszázadik évfordulójának ünnepére volt a sétatéri diák emléknél, alábbi műsor kapcsán: 1. Himnusz énekelte az ifjúság. 2. II. Rakóczi Ferenc és kora. Emlékbeszéd. Elmondta Varga Zsigmond. 3. »A tárogató.« Irta Szabó András. Szavalt: Schaffer Lajos. 4. »Első.« Énekelte a képezési dalkar. 5. »A labancverő diákok sirjánál.« Irta Gálfi Miklós VII. o. t. Szavalt: Madarász Endre. 6. A Szózatot énekelte az ifjúság.

Székes város ünnepe.

Az 1848-iki dicső események emlékére Székes is ünnepélyt rendeztek. Alig pár éve, hogy ott az oláhság által széles hullámgyűrűvel körülvett szín tiszta magyar városkában a március 15-iki események emlékére ünnepet szenteltek, máris érezhető hatása a polgárság nemzeti öntudatának erősödésében, a hazafias érzés felébredésében s a 48-as eszmék iránti lelkesedésben.

Az ünnepély egyes hitfelekezetek templomaiban tartott alkalmi istentisztelet után d. e. 11 órakor vette kezdetét a község háza előtti téren, hol a nagyszámú összegyűlt polgárság levett kalappal hallgatta az ünnepély bevezető pontját a Hymnust, melyet az énekkar Bálint L. vezetése alatt adott elő. Ezután Csiky József áll. tanító szavallta el Petőfi Nemzeti dalát. Az énekkar hazafias darabjai után Bence Károly áll. igazgató tartotta meg harszerelmentől duzzadó alkalmi beszédét, melyet dörgő élnézéssel jutalmaztak. Az ünnepély a Szózat erőteljes akkordjaival ért véget s a közönség egy jól sikerült ünnepély emlékével oszlott szét.

— És igazán olyan gonosz asszony az öreg császárné?

(Miss Caroline, kérem a derekat kissé szűkebbre.)

— Mi ugy rokonszenvezünk a szegény kis császárral!

(Miss Harriet, kérem jó szorosan a csipő körül és azután a térdtől szélesen, ráncokba.)

— Igaz az, hogy egy kis szigeten fogva tartja?

(A mellnél szélesebbre vegye, Miss Caroline, igen szépen disztse fel, du flow toujours du flow.)

— De ugyan mit is várhatnánk egy szegény asszonytól?

(Miss Harriet, szabja a kabátot jó hosszúra, az bizonyos lengésséget ad a termeknek.)

— És a császárné tényleg háromszáz felesége van?

(Szűkebbre az ujjakat miss Caroline.)

— Természetesen ön látta a császárnét! Istenem, milyen érdekes is lehet az!

Aronban toalettről vajmi kevés a sejtelmük a pekingi udvari hölgyeknek?

(Több bájít a ráncok vetésében miss Harriet, soigneux la ligne.)

— A császárné igazán arany sárkányon ül?

(Miss Caroline, il faut avantager madame.)

— De nincs is gyönyörteljesebb, mint utazni és idegen népeket látni! Természetesen őket nem szabad úgy venni, mint saját magunkat; hiszen csak pogányok!

(Miss Harriet, még egyszer vegyen szorosan mértéket.)

— Biztosítom róla, hogy mi önnök csak a legjobbat fogjuk szállítani. Fölötte érdeklődünk ön iránt. Még soh'se volt olyan vendég, a ki a kínai császárnénál vendégül lett volna.

....És így én majd a kínai császárnénak köszönhetem, ha new-yorki ruháim különösen szépen fognak sikerülni.

Szakosztályi ülés.

Második nap.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, márc. 17.

A mai szakosztályi ülésen még az a kis érdeklődés is megcsappant, melyet a tegnapi ülésen észlelhettünk. Alig egy pár város atya jelent meg. Ne csodálkozzunk tehát, hogy a város ügyei oly rossz állapotban vannak, kiknek ellenőrzési és határozói joguk van, szerepüket sehogyan sem, vagy nagyon is lanyhán töltik be. Ez az oka annak, hogy az egyes határozatokból hiányzik az a körültekintés és gondosság, melyet a polgárság vitális érdekei megkövetelnek. Nem csoda tehát, ha minduntalan újabb és újabb kölcsönöket kell felvenni s a pótdótt minduntalan emeli. Mert azok, kik olyan nagy hangon hirdették és fogadták, hogy nem engedik a város érdekeit Csáky szalmának tekinteni, azok a nagy hangú férfiak még oda se néznek az üléseknek.

Csendben öröklék le a tárgysorozatot egyes pontjait s csak elvélve indult meg valamely kérdés körül egy kis vitakozás. Mind figyelemre méltó jelenséget feljegyezték, hogy ma is, mint mindig, valahányszor valaminek a létesítését, vagy valamely munkát keresztyénítélet határozta el, a fedezetet a bankokban keresik, úgy annyira, hogy városunk hírhedt lett a miatt, hogy folyton-folyvást a pénzintézetekhez fordul kölcsönért. Némelyik bank már szóba sem áll velünk s nem is válaszol a tanács kérdéseikre. A különböző kölcsönök oly sok félek s annyi pénzintézettel szemben vagyunk obliigóban, hogy Kanitz Jenő indítványa érezte magát a mai ülésen azt javasolni, hogy ezeket a „függő adósságok” címén szereplő kölcsönöket konvertáljuk. Amde — eltekintve több egyétől — akadékoland, ki a városnak ehhez a művelethez szükséges horribilis összeget rendelkezésére bocsátja?

Különs viláításba helyezi a városunk tanácsának jelen volt tagjait az az erőlködés, melyet dr. Papp Józsefnek egy indítványa ellen kifejtett. Dr. Papp ugyanis a szakosztályok egyik jelentésével kapcsolatosan azt indítványozta, hogy sürgősen küldjenek ki egy bizottságot, mely a városban létesítendő közlekedési vállalatokat közösen véleményezze s a terveket elkészítse, mert a kormány jelenleg hajlandó a várost ezen a téren támogatni. Amde Fekete tanácsos ezt nem akarta, hanem a villam világítás beállítását utáni időre kívánta volna halasztani. Hogy miért? azt csak ő tudja, meg hivatalnok társai, mert a jelenvolt kommunális tagok mindnyájan dr. Papp indítványa mellett szavaztak. Csak a tisztviselők s csupán öt szavaztak az előző mellett.

Szenzáció! Keltett az „Erdélyrészi Automobil közlekedési vállalat” r. t. beadványa, mert ebben a személy-szállításról szedendő díjak oly kis összegben vannak megállapítva, hogy némelyek már valami gazdag amerikai milliómost sejtettek a vállalat elakított megett, ki passzióját abban leli, hogy vagyonával kincses Kolozsvár közlekedési viszonyait akarja előmozdítani.

Háromnegyed hét órára szerencsésen tal esünk a tárgysorozat hátralévő pontjain s ekkor Salamon tanácsos, ki időközben az elnöki székbe jutott, be is rekesztette az ülést.

Az ülésről a részletes tudósítást itt adjuk:

Kolozsvár sz. kir. város törvényhatósági bizottságának jogügyi, pénzügyi, tanügyi és rendészeti szakbizottságai tegnap délután folytatták tanácskozásait.

Az ülésen Szvacsina Géza polgármester, Salamon Antal és Fehete Nagy Béla tanácsosok, dr. Eszterházy László főjegyző, dr. Föder Ottó aljegyző és Póczy Mihály főmérnök vettek részt a tanács részéről. A bizottsági tagok közül megjelentek: Adorján Gy., Böhm M., dr. Csipkés K., D. Deák J., dr. Deák Albert, dr. Generich G., Gombos F., Hevesi J., Kanitz J., dr. Kecske-ményi I. Kiss S. igazgató, Kuszko L., Köntzey J. dr. Papp J., Pollák L., Szilágyi L. és Tanács József.

Fekete-Nagy Béla előterjesztette a millenáris pályadíjak ügyét.

A kérdéshez Tanács J., dr. Csipkés K., dr. Deák A. és Kiss Sándor szóltak hozzá s végül elhatározták, hogy javasolnák fogják a közgyűlésnek, hogy az 1000 koronát vállalja külön s ezt mint a millenáris pályadíj kezelje, a 400 kor. pedig fordítsa arra, hogy hazánk nagyjait festesse meg s ezt a 400 koronát is külön kezelje.

Fekete tanácsos ezután azokat az ajánlatokat ismertetette, melyeket a város által függő adósságainak rendezésére felveendő kölcsön tekintetében a pénzintézetek nyújtottak be. A Pesti kereskedelmi bank tette a legelőnyösebb ajánlatot s hajlandó a 177.439 kor. összeget 4 1/2 százalékos kamatra a városnak kölcsön adni.

A közgyűlésnek ajánlják az ajánlat elfogadását.

Salamon tanácsos referált ezután az aszfalt burkolásra kiírt versenytárgyalás eredményéről, melyhez képest a város járda és kocsi aszfalt burkolatainak elkészítését a Magyar aszfaltársaság vállalta el a legelőnyösebb árban. Kötélezi magát öt éven belül a város gyalogjárót 6 korona 90 fillérért, kocsiútját pedig 11 kor. 40 fillért négyzetméterenként a meghatározott módon aszfalt burkolattal ellátni. A város az aszfaltozásért járó, de kifizetetlen összeg után 5 százalékos kamatot fizet. Ez az ajánlat az összesek között a legelőnyösebb s az eddigi szerződésnél is előnyösebb lévén, a közgyűlésnek elfogadásra fogják ajánlani.

A vízvezetési turbina csatornánál végzendő munkálatok költségeinek fedezésére a legelőnyösebb kölcsönt a Magyar jelzálog hitelbank adja és pedig 50.000 koronát, 100

koronás zálogleveleket 96 kor. árfolyamban számítva 50 évi amortizációra. Minden 100 kor. után évente 4 kor. 90 fillér fizetendő. Ezt a közgyűlésnek elfogadásra ajánlják.

E kérdés tárgyalásánál Kanitz J. a függő adósságok konvertálása tekintetében javaslatot tett. Azonban a konvertálás eszméjét el kellett ejteni, mert az egyes kölcsönök kifizetésekor minden egyes esetben 2—3 % kikötött vinkulumot kellene fizetni, de különben is nagyon kétes, hogy a konvertálásra szükséges jelentékeny összeget hajlandó lenne e valamely pénzintézet rendelkezésre bocsátani. No meg a célt amugy sem érnék el, mert előreláthatólag már a közel jövőben is újabb és újabb kölcsönökre lesz szükség.

A szamosközti-utcai lakosoknak kutyáj elengedése iránt beadott kérése tekintetében végleges határozatot nem hoztak, hanem Gombos F. felszólalására utasítják a tanácsot, hogy a kutyaj fizetésére vonatkozó szabályrendelet módosítását készítse el és pedig akképpen, hogy a díj fizetést a vízfogyasztó és az utcai kut között levő különböző távolságok szerint szabályozzák s esetleg az 500 méternél nagyobb távolságra levőket a fizetés alól mentesítsék.

Szakosztályok javasolják, hogy a vízvezetési hálózatot a Nádas-térig terjesztessék ki. A munkálatokhoz szükséges 12.300 kor. a nyugdíj-alapból veszik kölcsön s 4 százalékos kamatazás mellett 10 év alatt fogják visszafizetni.

A gőzmotoros autók beállítását iránt beadott kérés tárgyalásánál Fekete tanácsos mint előadó azt javasolta, hogy addig, míg a villamos világítás ügyében kiküldött bizottság jelentését meg nem teszi, a kérést vegyék le napirendről. Salamon tanácsos a villamos világítás elkészítéséig akarja a kérést napirendről levéltetni. Ezzel szemben dr. Papp József utal arra, hogy égető szükség van a városban egy vasútra, mely aztán a közeli vidékre és kiránduló helyekre is kiterjeszthető üzemét s ezzel városunk forgalmát is növelné. A minisztertanácsban szívesen támogatnak — mint személyesen meggyőződött — minden tervet, mely valamely közlekedési eszköz megteremtését célozza. Sürgősnek és elodázhatatlannak jelzi egy von. t megteremtését s éppen ezért indítványozza, hogy a kérdés tanulmányozására, a tervezet elkészítésére s véleményezésére már most küldjenek ki egy bizottságot, mely a villamos világítás kérdésében kiküldött bizottsággal egyidejűleg tegyen jelentést.

Tanács József, Pollák Lajos, dr. Kecske-ményi István hozzájárulnak dr. Papp indítványához. Az előzői javaslat és dr. Papp indítványa felett a szavazás megejtetvén, feltűnő nagy többséggel dr. Papp indítványa fogadtatott el. Az előzői javaslat mellett csak a tisztviselők szavaztak.

A kiküldendő bizottság tagjait a tanács előterjesztése alapján fogják megválasztani.

Az Erdélyrészi Automobil közlekedési vállalat beadványa került ezután tárgyalásra. A vállalat szabadon jár (s nem sikenek) autókba akarja lebonyolítani a város személyforgalmát s közelebb hozni a vidéket hozzánk. A városban 10—16 fillérre a viteldj. A vidékre, hová 4—6 kocsi járna, legfeljebb 40 fillér. A vállalat kocsiit Gyalura, Hídegszamosra, Kolozsra, Áphidára és Mocsra jartatná. Azt kéri a város, hogy 15 évre adjon nekik monopóliumot s a közgyűlés terhek fizetése alól erre az időre mentse őket fel.

A tervezett olcsó viteldj általános bámulatot keltettek. A kérényezők éppen a díjakra tekintettel, felhívják, hogy a köntendő szerződést terjesztessék be, hogy minden részletben lehessen látni, hogy tulajdonképpen mit akar adni és kapni a vállalat.

A „Grand” kávéház a bérletiének az engedély megadását javasolja, hogy nyáron a kávéház előtti gyalogjáró egyrészt vasráccsal elkerítessék, azzal a kikötéssel, hogy ha a város 5 éven belül a Helff-házbán, — melynek utcai részében van a kávéház — építkezni akar, vagy azt hivatalos helyiségnek használna fel, a bérlet köteles egy évi fiamondási időre a bérletből kimenni.

Sárossy Pál v. állatorvosnak fuvardíját kintalványozták. — Néma Edénék ház eladás tárgyában beadott kérését a napirendről levették.

Elhatározták, hogy a mig a szervezeti szabályzat elkészül a tisztviselőknek az éjleli szolgálat teljesítéséért fél napi díjat adnak.

A Gazda utcában a vízvezetési cső lerakását nem javasolják, mert felette sokba kerülne s a kapadói vízdíjak nem állának arányban a beiekeltett tökével.

A városi csatorna tisztítóknak kifizetett fizetési többletet tudomásul vették.

Ezután dr. Richter Aladár egyet. tanár mint elnök, dr. Föder Ottó min. titkár, Ritter Gusztáv, Zobácz Ferenc, Walcz Eda, Biró János és Póczy Mihály személyében megalakították a már régebben tervezett befizetési bizottságot s erre az évre 2120 koronát bocsátottak rendelkezésre az utcák és terek fásítása és a fák gondozása céljára.

Végül Póczy főmérnök jelentette, hogy a tegnapi kiküldött bizottság a sétatéri hidat megvizsgálván, az oly állapotban van, hogy fentartása lehetetlen s ezért javasolja, hogy az új hid még az ősszel építtessék fel. Költségekre az idén 4000 koronát a hid építési alapból fordítanak, a költség többi részét pedig 3—4 éven át fizetik.

A szakosztályok az előterjesztés értelmében határoztak. Salamon tanácsos az egyhangulag hozott határozat ellen különvéleményt jelentett be.

A tárgysorozat kimerítettvén, az ülés háromnegyed 7 után véget ért.

UJDONSÁGOK.

A megbűntetett feljelentők

vagy:

Hogy lesz a panaszosból vádlott?

vagy:

Rendőrt ellen soh'se tegy panaszt.

Kolozsvár, márc 18.

A rendőrség tudvalevőleg nem valami nagyon rokonszenves intézmény, nemcsak azért, mert rendőrség, hanem sokszor azért, mert rendbontóként szerepel. Ez utóbbi minőségében, a nyilvánosság falkora a sajtó, mindig éles bírálatot mond akkor, ha valóban okot és alkalmat szolgáltat arra, hogy ténykedése a kellő elítélésben részesüljenek.

Tulajdonképpen így kellene tennünk most is, egy felmerült jellemző eset alkalmából, ám most az egyszer humorosan fogjuk fel az ügyet, mert vér nem folyt, legfeljebb nyolc egyetemi hallgatóból lett büntetett előlévő egyén és 30 koronájú fogyott meg az erszényük a kolozsvári rendőrség jóvoltából. Amely t. i. szívesen csap át néha a humor terére is; bár az ő humora legalább is fegyelmi vizsgálatra érdemes, ha ugyan a rendőrség felettes hatósága érdemesnek tartja az ilyen dolgokat foglalkozni.

Ez a jellemző eset pedig a következő: Megírtuk annak idején, hogy a rendőrség milyen brutálissal állított elő egy ittas napszamos embert, óriási csődületet rendezve a főtéren. Az eset a járókelők között is általános megbotránkosztást keltett, úgy hogy nyolc egyetemi hallgató abban a hiedelemben, hogy szolgálatot tesz magának a rendőrségnek és az igazságnak, bevonult az ügyelet szobába, hogy elmondják: miként bánt el Herczeg György rendőr ur, azzal a szerencsétlen munkással. Vallo-másaikat szépen jegyzőkönyvbe vette a rendőrség és az egyetemi hallgatók azzal a megnyugtató érzéssel távoztak, hogy a közeik tették szolgálatot.

De a rendőrség másképp gondolkodik. A rendőr, aki ellen a panaszt tették, egyszerűen vádat emelt ellenük közönségháborúvársi és hatóság elleni kihágásért és bár soha semmiféle egyéb dolog nem volt a rendőrséggel — a tegnapi napon kihírdettek ellenük egy ítéletet, mely mind a nyolc panaszost, egyenkint 30—30 korona pénzbírságra bünteti. Hát ezen már valóban csak kacagni lehetne, ha az eset nem világítana bele mélyen egy pár rendőrkönyv furcsán alkotott agyvelejébe. Az a nyolc fiatal ember teljesítette emberi kötelességét. Felháborodva mentek tanuságot tenni arról, hogy egy szegény embert mint verték össze hivatalos úton. S felveszik velük rendre a jegyzőkönyvet; felírják nevüket és lakásukat. S ekkor egyszerre pokoli ötlete támad egy rendőrnek. Kiszedi a jegyzőkönyvekből az illetékes vonatkozó személyi adatokat és megleszi a jelentést, hogy azok háborították a közönséget; kihágást követtek el a hatóság ellen és rájuk szabják a pénzbüntetést.

Igy mondták el ezt nekünk a megbűntetett egyének, akik természetesen megfélebezték az ítéletet.

*

Ugyebár: ezen csak kacagni lehet. Ugy kell, azoknak a fiatal embereknek: hogy mernek tanúságtétellel védelmére kelni egy megütlélt ittas embernek. Mi pedig mikor nyilvánosságra hozzuk ezt az esetet: hivatkozunk dr. Hadady Endrénék egy — igaz magánbeszélgetésben tett — kijelentésére, melyben azt ígérte, hogy minden visszaélést — mely tudomására jut — szigorúan fog megtorolni. Itt vizsgálás történt: kérjük tehát vezesse keresztül személyesen a vizsgálót ebben a furcsa ügyben és hisszük, hogy mielőbb beszámolhatunk arról, hogy hivatkozott ígértét teljesítette.

A kötelesség.

Kolozsvár, márc. 18.

A virágágyak között sétált. A levegő édes, balzsamos virággal volt tele. Teleszedte kezét virággal. S jött a kötelesség az ő fehér, tiszta arcával s reá nézett. Ő abba hagyta a virágárlást, de tovább sétált közöttük, kezében tartva a letaroltakat.

Ekkor újból megjelent a fehér, halgatott kötelesség s újból reá tekintett, de ő elfordította tőle fejét. Végre arcába nézett. Leejtette a legszebb virágai közül, s némán folytatta útját.

A

— (Sándor József szereplése.) A félhivatalos és szubvencionált Magyar Polgár tegnapi száma: vezércikkben kesereg azon, hogy a függetlenségi párt eszméi tünepének tekintik március tizenötödikét és külön hírből emlékszik meg a Sándor József-ről írottakról. Mit teljesen értjük a buzgalmat, melylyel a M. P. az említett kormánypárti képviselőt megvédelmezi, mert a szubvenciót semmi esetre sem azért adják, hogy esetleg mondjuk a függetlenségi képviselőket védelmezzék. Am e buzgalomban nagyon messzire megy a lapírtásunk, mert minden áron a személyeskedés vádját akarja reánk hárítani. Aki elővasta az e tárgyban írottakat, világosan láthatja: mi nem Sándor Józseffel bajlódunk, hanem a kormánypárti képviselővel és a március 15-iki ünnepélyt rendező állandó bizottság elnökével. S kérdeztük: hol van a képviselő ur akkor, mikor a 48-as alkotások megvalósításáról van szó? Erre választ nem kaptunk, pedig elég érthetően kimutattuk: ha valaki *ülthön* szóval és szájjal a 48-as eszmék megvalósításának harcosai közé számítja magát, hol van akkor, mikor *odafenn* ezeket az alkotásokat tiporják sárba, csontkiják és szégyenítik meg? Akkor az elnök ur nem látható sehol. Csak egy általános-ságban veti meg oda Sándor József fűrészbátatlan és hazafi s munkásságát. Tudjuk mire céloz ezzel a lapírtásunk. Am e ezzel szemben csupán azt konstatáljuk, hogy azzal a képviselő ur csupán a *kötelességet teljesíti*. Semmivel sem többet. Ha majd a M. P. reátér a hazafias munkálkodás bővebb ismertetésére, akkor mi is be fogjuk bizonyítani, hogy azért semmiféle *külön* elismerésre nincs meg a képviselő urnak a jogosultsága. Mert a kötelességteljesítés nem érdem. Különben nem volt szándékunk miodezre kitérni. Mi csupán azt konstatáltuk és ezt fenntartjuk ma is: a Janus ar politikája az, mely jobbfelől a 67-es alapot támogatja; balfelől, pedig a 48-as eszmékre kacsingat. Azzal hasznosabb, emez kellemesebb. S ezt semmiféle félhivatalos csúrsé-csavarással, vagy félremagyarázással letagadni nem lehet, ámbar — di cséretére a M. P.-nak — ezt meg se próbálja, mert ez tény. Vezércikkére pedig mi is lapunk vezető helyén adjuk meg a múltó feleletet.

— (Az egyetemi ifjúság Kossuth-ünnep.) Az egyetemi kör e hó 20-án, vasárnap tartja a kör olvasótérmeiben Kossuth-émlékünnepséget, melyre ez uton is felhívja a hazafias közönség és ifjúság figyelmét. A részletes tárgysorozatot a holnapi falragaszok fogják tudni adni.

— (A kolozsvári földeszek ügye.) A kolozsvári földeszek és bolgár kertészeknek ugye legközvetlenebb másodszor kerül a törvényhatóság elé, földesizem körében valósgos igazalom honol, mert legelőtéravóbb érdekeiket látják veszélyeztetve a kérdés kedvezőtlen eldöntésével. Ők, a kik hatalmas részt viselnek munkás vállakon a közterhekből, semmikép se szorulhatnak háttérbe a bolgárok előtt, kik a néhány krajcárnyi ráment ugyanannyi jogban részesültek, mint a mieink, a mellett, hogy hajnali 3 órakor már letelepülvén a piacon, szinte egészen kiszorították a kolozsváriakat, akiknek mielőtt e piacra jönnének árusítani, ott hon is tetemesen sok dolgot kell még elvégezniük. A földeszek között egyébiránt, mind általánosanabbá vált az az óhaj, hogy az ő piacuk egészen elkülöníttessék a bolgár kertészekétől s e követelésben is van elég jogosultság. Mindenesetre, mindaz, a kinek döntő szava van e kérdésben, tegye szívére a kezét és a mi embereink jogos érdekét védelmezzék meg az idegen bevándorlókéval szemben.

— (Az erdélyi Múzeum-Egyet) március 20-án, vasárnap tartja az évi rendes közgyűlést, alábbi tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. Jegyzőkönyv-hitelesítők kinevezése. 3. Jelentés a választmány 1903. évi működéséről. 4. Jelentések: a) az 1903. évi zárszámadásról és a pénztár állásáról; b) a könyvtárról; c) a természetiek táiról d) a régiség- és éremtárról; e) a szakosztályok 1903. évi működéséről. 5. Az 1904. évi költségvetés megállapítása. 6. Titkár választása. 7. A szabályszerűen kilépő választmányi tagok helyének betöltése. 8. A társak megvizsgálására s a jövő közgyűlésen jelentéstételre bizottságok kiküldése. A közgyűlés helye az egyetem díszterme (köz-ponti egyetem II. em.) kezdete d. e. 9 óra. A közgyűlés nyilvános. A választmányból ezúttal szabályszerűen kilépnek: Br. Mannsberg Sándor, dr. Purjesz Zsigmond, dr. Schilling Lajos és gr. Wass Béla.

— (Nagy zenekari hangverseny.) A kolozsvári zenekonzervatorium, mely fardadhatatlan buzgalommal igyekszik frisseztüteni a szendergő kolozsvári zeneéletet, március 20-án, vasárnap, a városi Vigadó nagytermében, Farkas Ödön igazgató és Borsay Samu honvéd-karmester vezénylete alatt a honvéd-zenekar együttműködésével nagy zenekari hangversenyt rendez. A hangverseny érdekes műsora a következő: 1. Beethoven. Coriolán nyitány. (Farkas Ödön.) 2. Major Gyula. Szimfonia. II-ik és III-ik tétel. Elégia és Intermezzo bellicos. (Borsay Samu.) 3. Farkas Ödön. Hangulatok. I. rész. Harangszó és furulyás. II. rész. Vallomás. III. rész. Ábrándozás a csárdá romjainál. (A szerző.) 4. Massenet. Bevonulási induló a „Cid” című operából. (Borsay Samu.) A zenekonzervatorium pártoló tagjai jegyeiket az átadott szelvényekért Lepa Lajos Mátás király-téri üzletében vehetik

át. Nem pártolók 1 korona belépti díjat fizetnek. A hangverseny kezdete esti fél 8 órakor.

— (Vendéglő bérlet!) A Kolozsvári Iparos Egyet Mátás-tér 23. sz. alatti palotájának földszinti vendéglő helyiségeire a hozzátartozó lakás és egyéb helyiségekkel együtt bérlet-pályázatot hirdet.

A bérlet kezdete 1904. október 1. tartama öt év. Erre vonatkozó írott és lepecsételt ajánlatok f. hó 27-én, déli 12 óráig adandók be, az elnökséghez címezve. Az egyet választmánya fenntartja magának azt a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül szabadon választhasson.

A bérletre vonatkozó részletes felvilágosításokat ad az egyet elnöke: Hevesy József, napenként d. u. 3—5 óra között az iparos hitelszövetkezet helyiségében Mátás király-tér 23. sz., emelet.

— (Dal a katonák elvonulásáról.) Elsorolom az összes gyakorlatban levő lyányneveket és úgy kérem a tisztelt névtulajdonosokat: vigasztalódjanak. Vigasztalódjanak, apró-cseprő bakfisok, kik a kadét után élnek-bálnak. Vigasztalódjanak, bájos, sugár, szép nagy lyányaim, kiknek minden ideg száluk összerезzen, ha a főhadnagy — segédtsízt ellovagol az ablakok alatt és észvesztő dühvel ficánkolgatja amott a deresszörű paripát. Vigasztalódjék ön is, ó, férjhezkészülő szépséges barna nő, a kinek érdekszállai rezzennek össze a nőtlen órnagy vagy a nőtlen alezredes közelében. Mert, ha tény is, hogy mind e tisztelt hadfi és velők a többiek és az egész jeles 51-ik cs. és kir. gyalogezred eltávozik április hó elsején körünkől, azért e rut valóság ne jelentse a megsemmisítést. Még jönni fog, még jönni fog egy ezred, mely után buzgó imádság epedez az önök ajtán. Még szép, mosolygó napsugár derül a most elsőttől világot, de — le roit est mort, vive le roit! — mielőtt ezek mennek, jön helyükbe a marosvásárhelyi 62-ik ezred és önök, hűtlen madarak, éltetni fogják az új kadétot, az új hadnagyot, az új alezredest és magyar gyártmányú fehércukor-édesgetik a segédtsízt-főhadnagy uralm deresszörű Muci-paripáját. Ne sirjanak lyányok, mert a jövő, igazolni fogja jósdának, ifrásan bölcs szavát és jobb lesz könyektől el nem csunylt, frissen mosolygó, kacagó képpel várni a pár hét múlva betoppanó új jelötteket.

— (Ismeretterjesztő előadás.) Az iparos segédmunkások képzésére szervezett kolozsvári helyi bizottság március hó 20-án, vasárnap, délután 3 órakor a városháza közgyűlési termében ismeretterjesztő előadást rendez, melyre az iparos polgártársakat és segédmunkásokat a helyi bizottság nevében meghívja a rendező-bizottság. Előadást tart ezúttal Magyar Endre: »A szegedi árvízről.« A belépés most is díjtalan.

— (Kossuth-ünnep Nagyenyedén.) A nagyenyedi Kossuth Lajos-asztaltársaság XI-ik rendes összejövetelét március 20-án, vasárnap este 8 órakor tartja az ottani »Két Hattyú« vendéglő kávéházában a következő műsorral: Viszsaemlékezés Kossuth Lajos halálának 10-ik évfordulóján. 1. Nyitány, előadja Káló Géza zenekara. 2. Elnöki megnyitó. 3. Énekel az iparos önképzőkör dalárdája. 4. Szaval Lázár, Mácsi. 5. Felolvas Bodrogi János tanár. 6. Gordonkaszó. 7. Szaval Ince Miklós. 8. Énekel az iparos önképzőkör dalárdája. Titkári és pénztárnoki jelentés az 1903-ik egyesületi évről. Bodrogi János tanár indítványa az iránt, hogy a 48—49-ben elesettek Enyed vár melletti sírjára minden vasárnap előkoszuru helyeztessék.

— (Köszöntő nyilvánítás.) Ince e Gerő táblabíró és ev. ref. egyházi főgondnok ur abból az alkalomból, hogy nevenapján ének-karunk szerenádodd tisztelte meg, negyven koronát ajándékozott testületünknek. Ezen nem várt, de hálás szívvel fogadott nagybecsű adományért e helyen is szíves köszönetünket nyilvánítjuk kegyes pártfogóknak. Az énekkar nevében: Diószegi Ferenc és Török Sándor elnök.

— (Sajtóper egy szindarab miatt.) A budapesti büntetőtörvényszék mint sajtóbírósg ma tárgyalta ifjabb Bokor József panaszát. Bokor tudvalegileg »Almafa« c. darabjával pályadíjat nyert és erről a darabról Siklósy László a »Pesti Hírlap« Színház és zene rovatában azt írta, hogy fellevenítése egy német darabnak. Bokor becsületszavával tagadta ezt. Tóth Béla érdeklődött az ügy iránt és miután meggyőződött róla, hogy Siklósynak van igaza, ennek kifejezést is adott az Esti levélben. Bokor sajtó utján elkövetett rágalmazás miatt beprőlte ugy Siklósyt, mint Tóth Bélát. Az elnök először a vádlottakat hallgatja ki az általános kérdésekre. Ezután konstatálja a bíróság, hogy a beidézett tanúk közül Jókai Mór külföldön tartózkodik, Alexander Bernát családi gyász miatt nem jelenhet meg, Rákosi Jenő és Vészi József később jönnek. Mikszáth Kálmán átvette az idézést. A bizonyítási eljárás során Szász Károly szakértőt hallgatták ki, aki bizonyította, hogy a két darab cselekménye teljesen hasonló, bár a szellem eltűn is, mert a német darab a parasztoi; a magyar pedig a középosztály körében játszódik le. Keszler József a másik szakértő teljesen hasonló szellemben nyilatkozik. Ezzel a bizonyítási eljárás befejezett. Ítéletét ma hirdeti ki a bíróság.

— (A földosztó igazgatói pre.) A nagyvárad királyi tábla tegnapi monuott

ítéletet Várkonyi Istvánnak, az ismert földosztónak igazgatási pörében, melynek a békésgyalui törvényszék előtt folyt első tárgyalásán annak idején országos érdeklődés kísérte. Az érdekes igazgatási bűnpör anyaga az a programbeszéd, a melyet Várkonyi Gyomán mondott a mult képviselőválasztások idején. A beszédnek tizen-négy passzusát inkriminálta az ügyész. Egyebek közt azt hirtette a kiváló földosztó, hogy a büntető igazságszolgáltatás a hatalom megtorló eszköze; hogy az állam az urak és tisztviselők rablószeretkezet, s az állam Rózsasándor módjára a néptől rabolt milliókat osztja szét szolgái között. A vádat Kurovsky Ferenc főügyési helyettes képviselte s Paczauer József vállalta a közvédő tisztséget, minthogy sem Várkonyi István, sem védője: Eötvös Károly nem jelentek meg a tárgyaláson. Az előadó ismertette az aktákat s az első bíróság ítéletét, a mely Várkonyit állam és osztály ellen való igazgatási miatt az enyhítő körülmények figyelembe vételével egy havi államfogházra ítélte. Majd Kurovsky Ferenc főügyési helyettes tartotta meg vádbeszédét, mire Paczauer József az alaki semmisségi okokat s az enyhítő körülményeket ajánlotta a tanács figyelmébe ügyes védőbeszédében. Erre a tanács visszavonult s hosszás megbeszélés után hirdette ki az elsőfoku ítéletnél sokkal súlyosabb ítéletét. Az ítélet a minősítést helybenhagyta, de az enyhítő körülmények közül csak egyetlenegyet: Várkonyi felhevült állapotát fogadta el. Súlyosító körülménynek azt tudta be a tanács, hogy Várkonyi igazgatási miatt már két ízben volt összesen 16 hónapig az államfogház lakója. Ezzel a megoklással Várkonyi büntetését 8 havi államfogházban rótták ki. A főügyészhelyettes az ítéletet tudomásul vette, a védő azonban semmisségi panaszait fenntartotta.

— (A második asszony.) Bedő Viktória a második felesége volt Székely-Kolumb János, bardoci születésű vasuti őrnök. A házaspár a Deresty és Tömbs álmások közötti házban lakott s a férj örökös harcban állott a második asszonnyal. Ez pedig tört, csak tört egy darabig, de aztán végképp elkecseregett és néhány héttel előlöt odahagyta a férjét s ügyükben már a napokban ítéletet is hozott a brassói járás bíróság, kimondván, hogy a férj köteles az asszony ingóságait kiszolgáltatni. Székely vonakodott eleget tenni az ítéletnek. Az asszony pedig most már rendőrről ment ki az őrházhoz, hogy csekély vagyonát elvigye. A férj véres dühre lobbant, revolvért kapott elő és két lövéssel súlyos sebet ejtett az asszony nyakán és gyomrán. A rendőr le akarta fogni a dühöngő férjet s ez fegyverét a rendőr ellen fordította s kétszer rálőtt. Eközben egy tehervonat érkezett az őrházhoz. A vonatkísérő személyzet segélyre sietett a rendőrnök és súlyosan megsebesített asszonynak, kit vonatra tettek s egy másik vonat beszállította Brassóba. Mikor az asszonyt vívó vonat az őrházhoz ért, a vonatkísérő személyzet észrevette, hogy az őrházból lángok csapnak ki. Megállították a vonatot s a tűzoltásra siettek. Az őrház mellett találták Székelyt, ki az őrházat felgyújtotta, kezében az újonnan megtöltött revolverral. A vonat kísérő személyzete lefegyverezte a második asszony vérengző urát és a vasut egy tehervocsijában szállították Brassóba, hogy ott az ügyésznek átsholgáltassák.

x A ki kertjét szereti, szép virágokat és kitűnő konyhakerti terményeket akar, az fedezze magzúksá gletét Aluthner Ödön cs. és kir. udvari megerkesztőjében. Budapest, Rottenbiller-utca 33. A czig idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, kívánatra mindenkinek ingyen küldi. Ezen árjegyzék az általánosan ismert, világhírű, kitűnő magvakon kívül, még a különösen érdekes és meglepő konyhakerti- és virágudonságoknak egész sorozatát is tartalmazza, 3124 17—30

NEMZETI SZÍNHÁZ.
Kolozsvár, pénteken, márc. 18-án:
Lou te.
Bohózat 3 felvonásban.
Kezdeté 7-kor, vége fél 10 kor.
Kolozsv., szombaton, márc. 19-én:
Délután 3 órakor.
Jótekonycélu hangverseny.

SZÍNHÁZ.
Heti műsor:
Pénteken: Lou te. T. Halmi M. m. v. (b. 159. sz.)
Szombaton: Nők barátja. T. Halmi M. (b. 160. sz.)
Vasárnap délután: A tavasz.
este: Sherry. (b. 161. sz.)

* T. Halmi Margit. Meilhac és Haléwy drámájában a „Frou—Frou”-ban közszínházunk tegnap este újból, a mi nemrég eltávoztott kedvencünkét T. Halmi Margitot, a »Vigszínház« kitűnő művésznőjét. Talán mondanunk sem kell, hogy a közönség oly mértékben adott kifejezést a viszontlátás feletti örömeinek, melylyel csak valóban igazi kedvenceit szokta kitüntetni. Percekig zugott a taps a szépen megélt nézőtérről: az a taps, mely nem a karzatról, hanem a páholyokból, a földszintről indúl ki és ugy zug azután végig a ház minden részéből. S mikor megszűnt az ováció, attól fogva egész figyelmünket, minden érdeklődésünket lekötötte, az a finom előkelő és mindvégig díszkret francia asszony kit T. Halmi Margit bámulatos művészete élénk állított, S egész

lelkünkkel átadhattuk magunkat a darab élvezetének. Semmi bántó disszonancia, semmiféle kirívó és izléstelen színek nem háborgatták gyönyörűségünket. A mint beszélni kezd minden szavát, színeit, megérteti és megértéskíti az arca, mely minden különösebb eszköz nélkül alkalmasalegellentétebbindulatok és érzelmek kifejezésére. Járjanak ehhez az asszonnyhoz iskolába némelyek azok közül, akik csipkefodruk, uszályuk szimmetrikus rendjét többre becsülik, gondosabban állítják szinpadra, mind a legklasszikusabb szerepet. T. Halmi Margit tegnapi szereplése szakadatlan ünnepelés között folyt le. Az egyes felvonások után számtalanszor hívták a lámpák elé és két virágcsokor is jutott neki. A másik fő női szerepet, a gyengédkedő Élsy Emília helyett Tóvölgyi Margit játszotta el a töle megszokott gondossággal. Palotai Piroksa, Hegedűs Sze refin a kisebb szerepekben jeleskedtek. Sikerkült estje volt Szegő Endrének, aki egy apát játszott kedves bonhomival és alapos készséggel. Szakács Andor gondos, művészi alakítását felesleges dicsérnünk. Tómpának jelentéktelen szerep jutott. Az előadás általánosságban a jobbakk közé tartozott.

* Színházunk kitűnő vendégművésznője ma a Lou te cimszerepében lép fel, melyet ő játszott itt nálunk először.

* Magyar szerző sikere a külföldön. Hamburgban új színház nyílt meg e hónap elsején. Az új színháznak karmestere a mi nagyrabcsült színházi dirigensünknek, Stefanidesz Károlynak testvérhátja, Stefanidesz Sándor lett, ki eddig a külföld legnagyobb zenekarában s legutóbb a bécsi „Au der Wien” színház orkesztijében működött, — utóbbi helyen, első karmester gyanánt. Az új színházat Stefanidesz Sándornak „Kean” című szenzációs hatású operettjével nyitották meg s a közönség tombolva ünnepelte a kiváló újdonság szenzációs szerzőjét, ki, — mint egyik hamburgi lap referáciája során megjegyzi, — tökéletes, elegáns nyugalommal vette fel újra a vezénylő pálcát és dirigálta tovább a zenekart. Mint már ez a mi szegény nemzetünk szomoru sorsa, a magyar eredetű Stefanidesz Sándorban nagy zeneszerzőt nyertek a hamburgiak s velők a németek. — A sajtó egész hosszú cikkeket és tárcák kere-tébe foglalkozik a jeles szerzővel, a ki harminc esztendőskorában immár akkora diadalhoz jutott, a melynek hírére, — talán, — megfogjuk csodálni és megfogjuk becsülni őt még idehaza, szülőhazájában is.

Táviratok

Ujjongás Bécsben.

Budapest, márc. 17.

A bécsi „Zeit” örvedve közli, hogy Széll formulája az Ausztriára félelmes 1899. XXX. szakaszt immár ellőtték és így a vámelkülönítés réme nem kísért.

A vármegyei tisztviselők fizetésrendezése.

Budapest, március 17.

A képviselőház közigazdasági bizottsága egy általánosságban, mint részleteiben elfogadta a vármegyei tisztviselők fizetésének rendezéséről szóló törvényjavaslatot.

Horvát pimaszság.

Budapest, márc. 17.

Zágrábban ismét éretlenkedtek a horvát diákok. A szabadságnapját ünnepelték a zágrábi magyarok, amikor az elzárt helyiségbe behatolt vagy 50 pimasz horvát és inzultálni akarták a hölgyeket. A rendőrség pedig nem nyújtott kellő oltalmat a pimaszkodók ellen és így a magyarok jobbnak látták kitérni a kötekedők elől, de panaszt tettek a bálnál, aki megígérte, hogy szigorúan megbünteti őket.

A fekete himlő.

Budapest, márc. 17.

Méhben nagy az igazalom. Egy házban fekete himlő ütött ki, a mely házban 60 lakó lakik. A hatóság elrendelte, hogy fertőző kórházba vigyék a betegeteket és egy lovas bérkocsiba akarták beszállítani, de azok megtagadták a teljesítést. Erre fiakkereget fogadtak, azokkal szállították a betegeteket a kórházba, a fiakkerek pedig azután a rendes állomáshelyekre mentek anélkül, hogy fertőtlenítették volna őket. Ez kellett a városban óriási fölháborodást és följelentést tettek egy a renőrség, mint a városi hatóság ellen.

Porzsolt Kálmán csődügye.

Budapest, márc. 17.

Porzsolt csődbejutása miatt a mára kitűzött „Katinka grófnő” levették a műsorról, mert az összes ruhákat és diszleteket zár alá vették.

A Lili került színe, a szereplők sa-

ját polgári ruháiban és alapítványi diszletekkel.

Felrobbant orosz hajó.

Budapest, március 17.

Londonból jelentik: Ikoszi orosz torpedóhajó tegnap érintette a japánok által elhelyezett tengeralatti aknákat és levegőbe röpült. A legénységből csupán négy ember menekült meg.

Orosz tüntetés a japánok mellett.

Budapest, március 17.

Varsóból jelentik, hogy a szocialdemokraták hétfőn este tüntető körmenetben vonultak át a városban és éltették a japánokat. A rendőrség nem volt elég erős s így a kozákok verték szét a tüntetőket.

A cár és a lengyel hegedűművész.

Budapest, márc. 17.

Pétervárról jelentik: Orasowszky lengyel hegedűművész a cár előtt játszott és művészete annyira elragadta a cárt, hogy odament a művészhez és azt mondta neki:

— Örvendek, hogy egy ilyen nagy orosz művészt hallhattam!...

— Nem orosz, hanem lengyel vagyok! szolt a művész.

A cár sarkon fordult és a művész másnap rendeletet kapott, melyben Pétervár elhagyására utasítják és tudatják vele, hogy Pétervárról örökre kiiltatott.

Az elfogott cigányprimás szabadon.

Budapest, márc. 17.

Rácz Laci, híres cigányprimás tegnap a rendőrség letartóztatta, de ma délután szabadonbocsátották, mert kiderült, hogy a felvett előlegek távol állanak attól, hogy bűnügyi eljárás alapját képezzék.

Németh József fizetésképtelen.

Budapest márc. 17.

A miskolci szinagagató, Németh József ma társulati gyűlést hívott össze, melyen bejelentette a társulat fizetésképtelenségét és azt, hogy visszalép az igazgatástól. Erre a társulat elhatározta, hogy konzorciumpént működik virágvasárnapig és plakátokon szólitották fel a közönséget pártolásra.

Családi dráma.

Budapest, márc. 17.

Morva-Osztrau helyiségben Schuk muzsikus ma megölte két gyermekét, mert az édesanyjuk tudóvőrszében halt meg és így a szerencsétlen ember ugyanattól a betegségtől féltette saját gyermekeit is.

Egy kereskedő balesete.

Torda, március 17.

Virág Antal itteni kereskedő tegnap a 7 órai vonattal hazaérkezve, gyalog indult a vasúti sinek között be a városba, de eldől a sinek közé és így tolatás közben, egyik mozdony leszállította a jobb lábát és homlokát. Jajkiáltására odasiettek s beszállították a közkórházba, ahol dr. Borbély Sándor kórházi orvos azonnal műtétet végzett, rajta jobb lábát töblt levágta. Valószínű, hogy életben marad. Virág vagyonos ember. Mellette feküdt pénztárcája érintetlenül, 10.000 korona készpénzzel.

Budapesti gabona-tőzsde.

Készáru 5 fillérrel olcsóbb. A batáridő üzlet szintén lanyha. Jegyzetnek:
Buza ápr. 836—86
okt. 830—81
Zab „ 663—64
Rozs „ 564—65
Tengeri máj. 534—34

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Sz. M. Az ünnepi beszédet annyira kiszorították az egyéb aktualitások, hogy az ma se vált közzélhetővé s így, sajnálatunkra, le is kell mondanunk annak közléséről. A kézirat kivételesen rendelkezésre áll s egyekben készséggel várjuk további közreműködését.

K. P. Ha a város egy telket — iskola céljaira — lefoglal, illetve elvesz valakitől azért, mert megengedte, hogy az a valaki ingatlanát ház elyekül értékesítse, hát akkor a város azt a telket csak iskola céljaira használhatja és nem építhet oda pl. más színházat sem. Azt a telket az illető parcellázó bírtokos nem a városnak adta, hanem az oda települő lakosok gyermekeinek iskolája céljára, tehát ellenkező célra való használat esetén vissza is perelhető.

Felolós szerkesztő

HERCZEG JENŐ.

Laptulajdonos:

GOMBOS FERENCZ

